

De Pieterskerk zit vol tijdens de 442ste dies natalis.

FOTO HIELCO KUIPERS

Leiden Asia Year centraal tijdens dies natalis

Leidse Universiteit 442

jaar

Josine Heijnen

Leiden * In een goedgevulde Pieterskerk werd gisteren de stichting van de Universiteit Leiden op 8 februari 1575 gevierd: de dies natalis. In 2017 is het 442 jaar geleden dat het Libertatus Praesidium gesticht werd, het 'bolwerk van de vrijheid'. Traditiegetrouw lopen de Leidse hoogleraren in een optocht van het academiegebouw naar de Pieterskerk, waar Rector Magnificus Carel Stolker een toespraak houdt, twee Leidse hoogleraren een diesoratie houden en een eredoctoraat uitgereikt wordt. Dit jaar waren de oratoren J. M. Otto en M. Yazdanbakhsh en werd professor Frank Dikötter

uit Hong Kong eredoctor. Centraal stond het Leiden Asia Year, waarin de universiteit heel 2017 extra aandacht besteedt aan onderzoek naar Azië en Oosters-Nederlandse betrekkingen. In de recente geschiedenis van de Leidse universiteit herinnert dit vooral aan het koloniale tijdperk: Leiden stond bekend om de opleiding tot bestuursambtenaar in de Nederlandse koloniën. Met dat diploma vertrokken veel ambtenaren naar Nederlands-Indië. De twee oraties refereerden aan deze oude band, maar keken ook naar het heden en de toekomst. Professor J. M. Otto, (Recht en bestuur in ontwikkelingslanden, directeur van het

Van Vollenhoveninstituut) sprak over de rechtsstaat in Indonesië. Hij verbond de recente controversie rond de christelijke gouverneur Ahok, die door Islamisten aangeklaagd werd wegens blasfemie, met extremisme en populisme in Nederland. Extra bijzonder was dat jurist C. van Vollenhoven, de naamgever van het instituut, precies 100 jaar geleden in 1917 een oratie hield tijdens de Leidse dies natalis.

Parasieten

Professor M. Yazdanbakhsh (Parasitisme en Immunologie) sprak over de transitie van parasitisme naar mutualisme – een samenlevingsvorm waarbij sprake is van een ge-

lijkwaardige verhouding tussen twee entiteiten. Dit illustreerde zij met voorbeelden uit haar eigen onderzoek, waaruit ze concludeerde dat mensen die vaker geconfronteerd worden met parasieten minder last hebben van allergieën en suikerziekte. Hiervoor deed zij onderzoek in steden en dorpen in Indonesië. Ook Yazdanbakhsh wees hier op de band van Nederland met Indonesië, maar vooral hoe de universitaire gemeenschap hier meer aan zou kunnen bijdragen: door meer te investeren in onderzoek en uitwisselingsprogramma's. Tussen de bedrijven door klonken Oosterse Gamelan-klanken; Indonesische volksmuziek gespeeld

door het Nederlandse Gamelan-ensemble Widosari. Dit was ter ere van het Leiden Asia Year, maar ook een verwijzing naar de band met kunsten en kunstenaars die de Universiteit Leiden onderstreept. Naast onderzoek naar kunstvormen stimuleert de universiteit kunstbeoefening onder studenten en kunst als maatschappijkritiek: de rector magnificus noemde dit in zijn afsluiting als belangrijk punt voor de universiteit. Node gemist werd dit jaar pedel Willem van Beelen. Zijn kenmerkende gestalte met snor ontbrak: Van Beelen overleed dit jaar kort na het overdragen van zijn functie aan Erick van Zuylen.